

DIE PRÜFUNGEN DES GOETHE-INSTITUTS GOETHE INSTITŪTA EKSĀMENI

**ERGÄNZUNGEN ZU DEN DURCHFÜHRUNGS-
BESTIMMUNGEN: PRÜFUNGSTEILNEHMENDE
MIT SPEZIFISCHEM BEDARF**

**PAPILDINĀJUMI ĪSTENOŠANAS NOTEIKU-
MIEM: EKSAMENU KANDIDĀTI AR ĪPAŠĀM
VAJADZĪBĀM**

Stand: 1. September 2025

Redakcija: 2025. gada 1. septembris

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.

Ergänzungen zu den Durchführungsbestimmungen: Prüfungsteilnehmende mit spezifischem Bedarf

Stand: 1. September 2025

Diese *Ergänzungen zu den Durchführungsbestimmungen: Prüfungsteilnehmende mit spezifischem Bedarf* sind Bestandteil der *Prüfungsordnung* und ergänzen die *Durchführungsbestimmungen* der einzelnen Prüfungen.

Abweichende Vereinbarungen zur Prüfungsdurchführung können getroffen werden mit:

- sehbehinderten oder blinden Prüfungsteilnehmenden;
- hörbehinderten oder gehörlosen Prüfungsteilnehmenden;
- Prüfungsteilnehmenden mit dauerhaften und temporären motorischen Einschränkungen (z. B. gebrochener Schreibarm);
- Prüfungsteilnehmenden mit Lese- und/oder Rechtsschreibschwäche (Legasthenie oder Dyslexie);
- Prüfungsteilnehmenden mit Aufmerksamkeitsdefizit-/Hyperaktivitätsstörung (ADS/ADHS);
- Prüfungsteilnehmenden mit Autismus-Spektrum-Störung (ASS);
- Prüfungsteilnehmenden mit Sprachbehinderung (z. B. Stottern).

Prüfungsteilnehmende sind verpflichtet, bereits bei der Prüfungsanmeldung ihren spezifischen Bedarf anzugeben. Seitens des Prüfungszentrums ist darauf zu achten, dass im gegebenen Fall bereits bei der Anmeldung über die *Ergänzungen zu den Durchführungsbestimmungen: Prüfungsteilnehmende mit spezifischem Bedarf* und über die Form der Anzeige des spezifischen Bedarfs (z.B. per E-Mail, Telefon, Anmeldeformular etc.) informiert wird.

Papildinājums noteikumiem par eksāmena norisi: eksāmena dalībnieki ar īpašām vajadzībām

Redakcija: 2025. gada 1. septembris

Šis *Papildinājums noteikumiem par eksāmena norisi: eksāmena dalībnieki ar īpašām vajadzībām* ir *Eksaminācijas kārtības* neatņemama sastāvdaļa un papildina katru atsevišķā eksāmena *Noteikumus par eksāmena norisi*

Atkāpes no noteikumiem par eksāmena norisi ir iespējamas:

- vājredzīgiem vai neredzīgiem eksāmena dalībniekiem;
- vājdzirdīgiem vai nedzirdīgiem eksāmena dalībniekiem;
- eksāmena dalībniekiem ar ilglaicīgiem un īslaicīgiem motoriskajiem ierobežojumiem (piemēram, lauza roka, ar kuru raksta);
- eksāmena dalībniekiem ar lasīšanas un/vai pareizrakstības traucējumiem (legastēnija vai disleksija);
- eksāmena dalībniekiem ar uzmanības deficīta un hiperaktivitātes sindromu (UDS/UDHS);
- eksāmena dalībniekiem ar autisma spektra traucējumiem (AST);
- eksāmena dalībniekiem ar runas traucējumiem (piemēram, stostīšanās).

Eksāmena dalībniekiem ir pienākums jau reģistrējoties eksāmenam norādīt savas īpašās vajadzības. Eksaminācijas centram ir jāņem vērā, lai eksāmena dalībnieks nepieciešamības gadījumā jau reģistrēšanās laikā tiktu informēts par *Papildinājumu noteikumiem par eksāmena norisi: eksāmena dalībnieki ar īpašām vajadzībām* (piem., e-pastā, telefoniski, ar reģistrācijas veidlapu u.c.).

Zudem führt das Prüfungszentrum ein Beratungsgespräch gemeinsam mit dem/der Prüfungsinteressierten, um angemessene Modifikationen zur Prüfungsdurchführung schriftlich zu vereinbaren.

Prüfungsteilnehmende, die aufgrund ihres spezifischen Bedarfs Prüfungsleistungen nicht unter den geltenden Bedingungen erbringen können, erhalten einen **Nachteilsausgleich**, der folgende drei Kriterien erfüllen muss und mögliche Maßnahmen zur Prüfungsdurchführung beinhaltet:

1. Bewertung der Leistung
2. Gleichwertigkeit der Prüfung
3. Ausschluss der Vorteilnahme.

1. Bewertung der Leistung

Um die Leistung von Prüfungsteilnehmenden mit spezifischem Bedarf bewerten zu können, muss die Prüfung in ihrer Durchführung modifiziert werden, so z. B. durch Verlängerung der Prüfungszeit.

Ebenso können die Prüfungsmaterialien in veränderter Form angeboten werden, z. B. in Braille, über Computer, durch Hinzuziehen einer Hilfsperson (z. B. Schriftführende/-r, Gebärdendolmetschende/-r).

2. Gleichwertigkeit der Prüfung

Bei Abweichungen in der Prüfungsdurchführung bzw. in der Präsentation der Materialien ist darauf zu achten, dass die Gleichwertigkeit der Prüfung gewahrt bleibt. Daher dürfen Abweichungen nicht den Inhalt der Prüfung betreffen.

Beispiel für eine unzulässige Änderung des Inhalts wäre das Sprechen eines schriftlichen Ausdrucks auf Band. Modifikationen bei der Prüfungsdurchführung und bei der Präsentation der Materialien (z. B. verlängerte Arbeitszeit, Braille, Hinzuziehen einer Hilfsperson) werden nicht im Zeugnis vermerkt.

Falls auf den Prüfungsteil/das Modul SPRECHEN aufgrund starker Höreinschränkung oder vollständiger Gehörlosigkeit verzichtet wird, kann eine entsprechende Bescheinigung ausgestellt werden.

Bei nicht-modularen Prüfungen (vgl. *Prüfungsordnung* § 14.6) erhält der/die Prüfungsteilnehmende zusätzlich eine Teilnahmebestätigung über die absolvierten Prüfungsteile. Bei modularen Prüfungen (vgl. *Prüfungsordnung* § 14.7.1) erhält der/die Prüfungsteilnehmende zusätzlich Zertifikate für die bestanden Module.

Papildus eksaminācijas centrs organizē sarunu ar eksāmena dalībnieku, lai rakstiski vienotos par piemērotām eksāmena modifikācijām.

Eksāmena dalībniekiem, kuri īpašo vajadzību dēļ nevar kārtot eksāmenu pēc standarta noteikumiem, tiek piemēroti **atvieglojumi**, kam jāatbilst zemāk minētajiem trim kritērijiem un kas ietver iespējamās izmaiņas eksāmena norisē:

1. Snieguma vērtēšana;
2. Eksāmena līdzvērtīgums;
3. Priekšrocību izslēgšana.

1. Snieguma vērtēšana

Lai novērtētu eksāmena dalībnieku ar īpašām vajadzībām sniegumu, ir jāmodificē eksāmena norise, piemēram, pagarinot eksāmena laiku.

Arī eksāmena materiālus var piedāvāt mainītā formā, piemēram, Braila rakstā, datorizēti, piesaistot asistējošo personu (piemēram, pierakstu veicēju, surdotulku).

2. Eksāmena līdzvērtīgums

Veicot atkāpes eksāmena norisē vai veidā, kā tiek pasniegti eksāmena materiāli, jānodrošina, lai tiktu saglabāts eksāmena līdzvērtīgums. Tādēļ atkāpes nedrīkst skart eksāmena saturu. Piemērs nepieļaujamām satura izmaiņām būtu rakstiskas frāzes ierunāšana audioierakstu nesējā. Eksāmena sertifikātā netiek izdarītas atzīmes par izmaiņām eksāmena norisē vai materiālu pasniegšanas veidā (piemēram, pagarināts eksāmena laiks, Braila raksts, asistējošas personas piesaistīšana).

Ja eksāmena daļa/modulis RUNĀŠANA tiek atcelta sakarā ar smagu dzirdes traucējumu vai pilnīgu dzirdes zudumu, eksāmena dalībniekam var izsniegt atbilstošu apliecību.

Ja eksāmeni nav modulāri (sk. *Eksaminācijas kārtību* § 14.6), eksāmenu dalībnieks papildus saņem apstiprinājumu par nokārtotajām eksāmenu daļām. Ja eksāmeni ir modulāri (sk. eksāmenu nolikuma § 14.7.1), eksāmenu dalībnieks papildus saņem sertifikātus par nokārtotajiem moduļiem.

3. Ausschluss der Vorteilnahme

Jede Abweichung von der Standardprüfung muss gerechtfertigt sowie der Art und dem Grad des spezifischen Bedarfs angemessen sein. Deshalb müssen Prüfungsteilnehmende dem Prüfungszentrum ihren spezifischen Bedarf bei der Anmeldung mitteilen und durch ein ärztliches Attest oder einen gleichwertigen Nachweis belegen. Das Prüfungszentrum ist zur Vertraulichkeit verpflichtet.

Ein spezifischer Bedarf, der dem Prüfungszentrum erst während oder nach der Prüfung bekannt wird, kann bei der Durchführung und Bewertung keine Berücksichtigung finden. Das Prüfungszentrum entscheidet **im Einzelfall** über die Abweichungen von der Standardprüfung, legt diese schriftlich fest und teilt sie dem/der Prüfungsteilnehmenden mit. Sofern kein Einspruch erhoben wird, gilt diese Entscheidung als Vereinbarung mit dem/der Prüfungsteilnehmenden mit spezifischem Bedarf und ist verbindlich. Sie wird vom Prüfungszentrum und der/dem Prüfungsteilnehmenden unterzeichnet und kann während oder nach der Prüfung nicht mehr abgeändert werden.

Jede Vereinbarung ist eine auf den individuellen spezifischen Bedarf abgestimmte Einzelfallentscheidung und nicht auf andere Fälle oder Situationen übertragbar.

Die Vereinbarung wird 10 Jahre mit den Prüfungsergebnissen archiviert.

Mögliche Maßnahmen zur Prüfungsdurchführung:

Je nach Art und Grad des spezifischen Bedarfs werden die erforderlichen Maßnahmen zur Durchführung der Prüfung festgelegt. Abweichungen sind möglich bei

- a) Sehbehinderung:
 - Prüfungssatz in Blindenschrift (Braille Normalversion);
 - Prüfungssatz am PC für Screenreader;
 - Vergrößerte Materialien;
 - Verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 100 %, entsprechend der Angabe im ärztlichen Attest).

3. Priekšrocību izslēgšana

Visām atkāpēm no standarta eksāmena ir jābūt pamatotām un piemērotām attiecīgajam īpašo vajadzību veidam un smaguma pakāpei. Tādēļ eksāmena dalībniekam, piesakoties eksāmenam, ir jāinformē eksaminācijas centrs par savām īpašajām vajadzībām, apliecinot to ar ārsta izziņu vai līdzvērtīgu dokumentu. Eksaminācijas centram ir jāievēro konfidencialitāte.

Īpašās vajadzības, par kurām eksaminācijas centrs tiek informēts tikai eksāmena laikā vai pēc eksāmena, nevar tikt ņemtas vērā eksāmena norises laikā vai vērtējot eksāmena darbu. Par atkāpēm standarta eksāmena norisē eksaminācijas centrs (skat. Eksaminācijas kārtības § 16) lemj katrā gadījumā atsevišķi, fiksē lēmumu rakstiski un paziņo eksāmena dalībniekam. Ja netiek celti iebildumi pret lēmumu, tas tiek uzskatīts par vienošanos ar eksāmena dalībnieku ar īpašām vajadzībām un ir saistošs. Eksaminācijas centrs un eksāmena dalībnieks paraksta vienošanos un eksāmena laikā vai pēc eksāmena to vairs nevar mainīt.

Katra vienošanās ir attiecināma uz konkrēto, individuālo īpašo vajadzību situāciju, un tā nevar tikt piemērota citos gadījumos un situācijās.

Vienošanās kopā ar eksāmena rezultātiem glabājas arhīvā 10 gadus.

Iespējamās izmaiņas eksāmena norisē

Atkarībā no īpašo vajadzību veida un smaguma pakāpes tiek noteiktas nepieciešamās izmaiņas eksāmena norisē. Atkāpes ir pieļaujamas

- a) pie redzes traucējumiem:
 - eksāmena komplekts neredzīgo rakstā (Braila raksts tradicionālajā versijā);
 - eksāmena komplekts datorā ekrāna lasītājam;
 - palielināti materiāli;
 - pagarināts eksāmena laiks (no 25% līdz 100% atkarībā no norādēm ārsta izziņā).

b) Hörbehinderung:

- Verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 100 %) beim Einsatz von Gebärdendolmetschenden oder Nutzung von Gebärdensprache- oder Lippenlesevideos;
- Prüfungsteil/Modul HÖREN
 - als Gebärdensprachevideos,
 - als Lippenlesevideos,
 - mit Kopfhörer,
 - in einem eigenen Raum für bedarfsgerechte Lautstärkenregelung,
 - mit Hörgerät, ohne Bluetooth / WLAN,
 - bei Nutzung von Gebärdensprache- oder Lippenlesevideos ist das Pausieren durch Prüfungsteilnehmende erlaubt;
- Prüfungsteile/Module SCHREIBEN, LESEN
 - Ggf. ein/-e vom/von der Prüfungsteilnehmenden beauftragte/-r Gebärdendolmetscher/-in,
 - mit Hörgerät, ohne Bluetooth / WLAN;
- Prüfungsteil/Modul SPRECHEN
 - Ggf. ein/eine vom/von der Prüfungsteilnehmenden beauftragte/-r Gebärdendolmetscher/-in,
 - bei starker Höreinschränkung und vollständiger Gehörlosigkeit kann auf das Modul/den Prüfungsteil SPRECHEN verzichtet werden,
 - mit Hörgerät, ohne Bluetooth / WLAN.

c) Schreibbehinderung:

- verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 100 %, entsprechend der Angabe im ärztlichen Attest);
- Verwendung eines Laptops/PC ohne integrierte Hilfsmittel (ggf. im Eigentum des Prüfungszentrums; § 11 der *Prüfungsordnung* findet entsprechend Anwendung);
- Ein/Eine Schriftführende/-r bzw. ein/eine Prüfende/-r schreibt, was diktiert wird, sichert durch Rückfragen die Schreibweise und legt nach Abschluss dem/der Prüfungsteilnehmenden den Text vor.

d) Lese- und/oder Rechtschreibschwäche (Legasthenie, Dyslexie):

- verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 100 %, entsprechend der Angabe im ärztlichen Attest).

b) pie dzirdes traucējumiem:

- pagarināts eksāmena laiks (par 25 % līdz 100 %), ja tiek izmantoti zīmju valodas tulki, video zīmju valodā vai video iespējai lasīt no lūpām;
- eksāmena daļa / modulis KLAUSĪŠANĀS
 - kā video zīmju valodā,
 - kā video ar lasīšanu no lūpām,
 - ar austiņām,
 - atsevišķā telpā, lai pēc vajadzības varētu regulēt skaļumu,
 - ar dzirdes aparātu, bez Bluetooth / WiFi,
 - izmantojot zīmju valodas vai lūpu lasīšanas video, eksāmena dalībniekiem ir atļauts uz brīdi apstādināt video;
- eksāmena daļas/moduļi RAKSTĪŠANA, LASĪŠANA
 - vajadzības gadījumā eksāmena dalībnieka norikots surdotulks,
 - ar dzirdes aparātu, bez Bluetooth / WiFi;
- eksāmena daļa / modulis RUNĀŠANA
 - vajadzības gadījumā eksāmena dalībnieka norikots surdotulks,
 - smagu dzirdes traucējumu vai pilnīga dzirdes zuduma gadījumos var atteikties no moduļa /eksāmena daļas RUNĀŠANA,
 - ar dzirdes aparātu, bez Bluetooth / WiFi.

C) pie rakstīšanas traucējumiem:

- pagarināts eksāmena laiks (no 25% līdz 100% atkarībā no norādēm ārsta izziņā);
- klēpjatora/datora izmantošana, ja tajā nav instalēti palīgīdzekļi (eventuāli eksaminācijas centra īpašums; attiecīgi spēkā ir *Eksaminācijas kārtības* § 11);
- pierakstu veicējs vai eksaminētājs pieraksta diktēto, pārliedzinās par rakstību, uzdodot jautājumus, un pēc pabeigšanas nodod tekstu eksāmena dalībniekam.

d) pie lasīšanas un/ vai pareizrakstības traucējumiem (legastēnija vai disleksija):

- pagarināts eksāmena laiks (no 25% līdz 100% atkarībā no norādēm ārsta izziņā).

e) Aufmerksamkeitsdefizit-/Hyperaktivitätsstörung (ADS/ADHS)

- verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 100 %, entsprechend der Angabe im ärztlichen Attest);
- Nutzung von Hilfsmitteln zur Konzentrationssteigerung (z. B. Knautsch-/Noppenbälle, Sinneswürfel);
- nach Möglichkeit reizarmer Platz im Prüfungsraum.

f) Autismus-Spektrum-Störung (ASS)

- verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 100 %, entsprechend der Angabe im ärztlichen Attest).
- Nutzung von Hilfsmitteln zur Konzentrationssteigerung (z. B. Knautsch-/Noppenbälle, Sinneswürfel)
- nach Möglichkeit reizarmer Platz im Prüfungsraum.

g) Sprachbehinderung:

- verlängerte Prüfungszeit (um 25 % bis 50%) entsprechend der Angabe im ärztlichen Attest);
- bei der Bewertung der mündlichen Leistung ist der Grad der Beeinträchtigung angemessen zu berücksichtigen.

Die Durchführung der Prüfung bei Mehrfachbehinderung ist durch eine Kombination von Maßnahmen möglich.

Das Prüfungszentrum prüft vor Ort die jeweilige Sachlage und sorgt im Einzelfall für die Realisierbarkeit der angemessenen Maßnahmen zur Prüfungsdurchführung (zusätzliche/-r Prüfende/-r, zusätzlicher Raum mit eigener Aufsicht, technische Ausstattung o. Ä.). Hierbei anfallende Kosten (mit Ausnahme von Gebärdendolmetschenden und von Prüfungsteilnehmenden beauftragte Assistenzen) übernimmt das Prüfungszentrum.

e) dalībniekiem ar uzmanības deficīta un hiperaktivitātes sindromu (UDS/UDHS)

- pagarināts eksāmena laiks (no 25% līdz 100% atkarībā no norādēm ārsta izziņā);
- palīglīdzekļu izmantošana koncentrēšanās spēju uzlabošanai (piemēram, pretstresa vai masāžas bumbuļiņas, maņu klucīši);
- no vides kairinājumiem maksimāli izoleta vieta eksaminācijas telpā.

f) pie autisma spektra traucējumiem (AST)

- pagarināts eksāmena laiks (par 25 % līdz 100 %, atbilstoši ārsta izziņā norādītajam);
- palīglīdzekļu izmantošana koncentrēšanās spēju uzlabošanai (piemēram, pretstresa vai masāžas bumbuļiņas, maņu klucīši);
- pēc iespējas mazāk traucējoša vieta eksaminācijas telpā.

g) pie valodas traucējumiem

- pagarināts eksāmena laiks (par 25 % līdz 100 %, atbilstoši ārsta izziņā norādītajam);
- novērtējot sniegumu mutiskajā daļā, ir atbilstoši jāņem vērā traucējumu pakāpe.

Eksaminējot kombinēto traucējumu gadījumā, ir iespējams apvienot vairākus pasākumus.

Eksaminācijas centrs uz vietas novērtē attiecīgos apstākļus un katrā atsevišķā gadījumā gādā par atbilstošām izmaiņām eksāmena norisē (papildu eksaminētājs, papildu telpa ar uzraugošo personu, tehniskais aprīkojums u.c.). Ar to saistītās izmaksas (izņemot surdotulkus un eksāmena dalībnieku nolīgto asistentus) sedz eksaminācijas centrs.